

Скобленко Т.В., магістр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Кремень О.І., к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

УПРАВЛІННЯ АДЕКВАТНІСТЮ БАНКІВСЬКОГО КАПІТАЛУ

Власний капітал є ключовим індикатором у системі державного регулювання і контролю за діяльністю банків з боку НБУ [1].

Питання регулювання достатності банківського капіталу і вплив вимог адекватності капіталу на ухвалення управлінських рішень розглянуті в роботах таких дослідників, як І.В. Ларіонова, О.М. Колодізєв, І.Н. Чмутова, І.О. Губарева, Л.О. Примостка і ін.

Л.О. Примостка вважає, що в теорії банківської справи питання забезпечення достатності капіталу являюся найважливішими, оскільки забезпечують рівень довіри до банків з боку вкладників, інвесторів, кредиторів і органів нагляду [2, с. 43]. На думку О.М. Колодізєва, для досягнення ефективної банківської політики необхідно повною мірою збалансувати темпи зростання активів і капіталу [3, с. 172]. Однієї з головних проблем, на думку І.В. Ларіонової, є пошук альтернатив існуючій практиці оцінки достатності капіталу з використанням ринкової концепції оцінки вартості [4, с. 88]. Таким чином, проблема регулювання достатності капіталу в рамках здійснення банком активних операцій стає все більш актуальною.

Наразі Національним банком України як інституційним суб'єктом банківського нагляду встановлені нормативи мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1) та достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2).

Середнє значення достатності регулятивного капіталу зараз становить 19,4%, основного – 13,6%. Такі показники за поточних макроекономічних умов створюють комфортні умови для діяльності та розвитку більшості банків, а також здійснення функцій регуляторно-наглядовим органом. Запас капіталу

забезпечить виконання підвищених вимог і надалі, не завдаючи удару по розвитку кредитування.

Основна загроза капіталу банків за поточних умов – амортизація застави за непрацюючими кредитами. Значна потреба в капіталі виникає через амортизацію застави за непрацюючими кредитами. Норми, якими передбачається поступова амортизація застави за непрацюючими більш як два роки кредитами, запроваджено 2018 року і цьогогоріч уперше враховано у стрес-тестуванні. Це погіршило результати оцінки стійкості банків, проте дало чітке уявлення про додаткову потребу в капіталі, яка виникне в банків у майбутньому. Кредитний ризик може суттєво зрости в умовах кризи.

Проте для менеджменту банків важливо усвідомлювати і моніторити слабкі місця балансів та бізнес-моделей – в умовах кризи їх негативний вплив на фінансову стійкість мультиплікується. Ризики для капіталу за умови гіпотетичної кризи спричиняють такі фактори: недостатньо консервативна оцінка платоспроможності клієнтів, коротка строковість фондування, значна валютна складова у балансах банків та недостатня операційна ефективність. Забезпечення встановленого рівня нормативів та поступове впровадження нових вимог до капіталу посилить стійкість банків до можливих криз.

Література

1. Стрижак А.П. Капіталізація банківської системи України. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук. К., 2013. 23 с.
2. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку. К.: КНЕУ, 2004. 280 с.
3. Колодізев О.М., Чмутова І.М., Губарева І.О. Фінансовий менеджмент у банках: концептуальні засади, методологія прийняття рішень у банківській сфері. Х.: ІНЖЕК, 2004. 250 с.
4. Ларионова И.В. Управление активами и пассивами в коммерческом банке. М.: Консалтбанкир, 2003. 272 с.